

Elternbeirat und Elternbeiratswahlen. Die grundlegenden amtlichen Bestimmungen. Herausgegeben vom Ministerium für Wissenschaft, Kunst und Volksbildung. (Weidmannsche Taschenausgaben von Verfügungen der Preußischen Unterrichtsverwaltung. Heft 1.) Berlin, 1922. (12 l.)

Elternabende und Elternbeiräte. Freie und gesetzlich geordnete Mitarbeit der Eltern an der Schulerziehung. Von J. Tews. Fünfte Auflage. (Friedrich Mann's Pädagogisches Magazin. Heft 31.) Langensalza, 1922. (51 l.)

E két füzet együttvéve eléggé tájékoztat bennünket a német iskolai élet érdekes új hajtságáról, a szülői tanácsról (Elternbeirat). A szülői tanácsoknak első szervezése még a forradalom előtti időre esik, amennyiben Schmidt porosz kultuszminiszter már 1918 október 1-én elrendelte ez intézményt az állami középiskolák részére és ajánlotta a városi középiskoláknak is. A régi állam összeomlása óta azonban már ismételten jelentős átalakításon ment keresztül az új intézmény. Már 1919 novemberében bocsátott ki Haenisch miniszter új szabályrendeletet, melynek nevezetesebb rendelkezései a következők voltak: Minden iskolában szülői tanács alakítandó. Feladata, hogy az iskola és a szülői ház közti vonatkozásokat gyarapítsa és mélyítse, valamint a szülőknek és az iskolának együttes munkálkodását és egymásra hatását biztosítsa. A szülői tanács csak a szülők képviselőiből tevődik össze. Az iskola vezetője (az igazgató) és a tanári testület tagjai rendszeren résztvesznek a szülői tanács ülésében, de a szülői tanács ülést tarthat anélkül is, hogy őket belevonná. A szülői tanácsot titkos lajstromos választásban választják. Ötven-ötven gyermekre esik egy tanácsstag. A tagok minimális száma öt. A választás két évre szól. A szülői tanács tevékenysége a szülői körnek oly kívánságaira és kezdeményezéseire terjed ki, melyek az iskolai üzemre, az iskolai fegyelemre és a gyermekek testi, értelmi és erkölcsi képzésére vonatkoznak és amelyek az egyes eseten túl általános érvényűek. Ha valamely tanulónak súlyos vétsége miatt az iskolából való kizárásáról van szó, vagy végbizonyítványában oly magaviseleti érdemjegyet kellene kapnia, mely további boldogulását nagyon megneghezítené vagy őt a közösség szemében nagyon lefokozná, akkor az illető tanuló szüleinek hozzájárulásával a szülői tanács is meghallgatandó. Látható ezekből, hogy e szabályrendelet meglehetősen nagy hatáskört adott a szülői tanácsoknak és könnyen arrogáltak maguknak. Ezt világosan mutatja Haenisch miniszternek egy Tewstől közölt rendelete, mely 1921 márciusából való. Ebben a miniszter nyomatékosan hangsúlyozza, hogy az nem tartozik a szülői tanács feladatai közé, hogy valamely intézet tanítóinak fegyelmi ügyeivel vagy a felügyeleti hatóságoknak a szolgálat érdekében a tanítókra vonatkozólag fogantatott intézkedéseivel foglalkozzék, és egyáltalában tiltakozik az ellen, hogy a szülői tanácsnak bármi része legyen a

tanítók felett gyakorlandó felügyeleti hatalomban. 1922 április havában Boelitz miniszter új választási rendet bocsátott ki a szülői tanácsok részére. A szülőknek e megszabott, hivatalos jellegű közreműködése mellett fennáll a szülői értekezletek (Elternabende) régiebb intézménye is, mint a szülők szabad közreműködésének szerve. Az utóbbival foglalkozik Tews füzetének első része és különösen III. fejezete. A füzet eredetileg, régiebb kiadásában, ugyanis csak ezekről az Elternabendekről szólt — eredeti címe is ez volt: Elternabende (Pädagogische Abende, Schulabende) — és csak újabb kiadása vette fel ezek mellé az Elternbeiräte tárgyalását is. Mind a két intézményről van okos mondanivalója az ismert nevű pedagógusnak.

Waldapfel János.

Felix Jacoby: Die Universitätsausbildung der klassischen Philologen. Referat, erstattet auf der ersten Fachtagung der klassischen Altertumswissenschaft (Weimar, den 3—4. Juni 1925). Verlag Quelle und Meyer in Leipzig, 1925. (8-r., 53 l.)

Az előttünk levő füzet a classica philologia egyik jónevű (kieli) professzorának összefoglaló jelentése e nagymúltú tanulmányi kör jelenlegi állásáról Németországban — az egyetemet elhagyó tanárjelöltek latin és görög nyelvtudása szempontjából. A jelentés érdemleges részének tartalma röviden az, hogy a német egyetemek is — hiszen lehetetlen a mi állapotainkkal való összehasonlítást rögtön meg nem tenni — elégtelen nyelvi készütségű ifjúságot kapnak a középiskolától s viszonylag ugyanolyan elégtelen készütséggel küldik azt oda vissza, hogy ott még hiányosabb készütségű generációt neveljen. Ebből a circulus vitiosusból kimenekülni — κύκλου ἐκπηγαίαι βαρυνενθέος ἀρχαλοίοι — ez az a probléma, amellyel Jacoby a már közölt, s hallgatósága (a Weimarban összegyűlt filológusok és tanfériak) előtt részletesebb bizonyításra, úgy látszik, nem szoruló megállapítás után behatóbban foglalkozik; fejtegetései nem egy szempontból rendkívül tanulságosak számunkra is.

Jacoby egy pillanatra sem kételkedik abban — s e tekintetben közönsége részéről láthatólag ellenmondásra sem talált —, hogy a segítő beavatkozásnak mely ponton kell megtörténnie. A középiskola újabb célkitűzései (különösen a porosz középiskoláé, de ez ismét áll a mi viszonyainkra is) az antik nyelvi képzés erősítésének gondolatával szemben olyan műveltség-történeti szempontok érvényesítésére vetik a súlyt, amelyek amazt csak gyengíthetik. Tehát nincs más út hátra, mint az egyetemen való alaposabb előkészítésé. Ennek föltétele pedig, Jacoby szerint, az egyetemi oktatás mai szervezetének olyan megváltoztatása, hogy a hallgatóknak módjukban legyen — és kénytelenek is legyenek — tanulmányaikat a kezdet kezdetén, éppen hiányzó nyelvi ismereteik kiegészítésével kezdeni, s addig magasabb fokú előadásokon és gyakorlatokban részt se vehesnek, míg az alacsonyabb fokozaton megfelelő kiképzést nem